

**ФОНД ПЕРВОГО ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ЕЛБАСЫ**

СОВЕТ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ

**ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ И ВОСТРЕБОВАННОСТЬ
НАУКИ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ**

XII Международная научная конференция

Сборник статей

(часть2)

Общественно-гуманитарные науки

Алматы – 2018

УДК 001
ББК 72
И 66

ОТВЕТСТВЕННЫЕ РЕДАКТОРЫ:

АБДИРАЙЫМОВА Г.С. – Председатель Совета по науке при Фонде Первого Президента Республики Казахстан, доктор социологических наук, профессор, заведующая кафедрой социологии и социальной работы КазНУ им. аль-Фараби
АМИТОВ С.А. – кандидат социологических наук, доцент кафедры социологии и социальной работы КазНУ им. аль-Фараби

И 66 **Инновационное развитие и востребованность науки в современном Казахстане: Сб. статей Межд. Науч. Конф.** (г. Алматы, 22-23 ноября 2018 г.). – Алматы, 2018. – 223 с. – каз., рус., англ.
ISBN 978-601-7079-64-2

В настоящий сборник вошли материалы XII Международной научной конференции «Инновационное развитие и востребованность науки в современном Казахстане» (г. Алматы, 22-23 ноября 2018 г.).

Материалы предназначены для молодых ученых, исследователей, преподавателей, студентов, магистрантов, докторантов, интересующихся проблемами развития современного общества.

Статьи изданы в авторской редакции.

УДК 001
ББК 72

ISBN 978-601-7079-64-2

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. <http://www.voppsy.ru/issues/1991/914/914065.htm#a13>.
2. Москаленко В.Д. Дети больных алкоголизмом (возраст от 0 до 18 лет). М.: НПО «Союзмединформ», 1990. 68 с.
3. Рудзинская Т.Ф. Социально-психологические аспекты феномена родительства //Известия Саратовского университета. Новая серия. Акмеология образования. Психология развития. 2012. Т. 12. № 4. С. 62-65.
4. Целуйко В.М. Психология неблагополучной семьи: Книга для педагогов и родителей [Текст] / В.М. Целуйко. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004. – 272 с.

Болысбаева Айгерим Кананиевна

a.bolysbayeva@mail.ru

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ,

Философия және саясаттану факультеті,

«Әлеуметтану» мамандығының 1 курс магистранты

Ғылыми жетекшісі: соц. ғ. докторы, профессор

Абдирайымова Г.С.

ӘЛЕУМЕТТІК ИНТЕГРАЦИЯ ТҮСІНІГІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ- ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Әлеуметтік интеграция мәселесі әлеуметтану ғылымында маңызды орын алады. Әлеуметтік интеграция қоғамның дамуында да бірқатар әлеуметтік қызметтерді атқарады. Атап айтатын болсақ, интеграция ұрпақтар сабақтастығын, үлкен буыннан кіші буынға білімдердің, әлеуметтік тәжірибенің алмасып отыруын қамтамасыз етіп отырады. Адам әлеуметтік жан болғандықтан, үнемі басқа адамдармен қарым-қатынаста болуы оның қажеттіліктерінің бірі болып табылады. Тұлғааралық коммуникация қажеттілігі әлеуметтік интеграция арқылы жүзеге келтіріліп отырады. Адамның әлеуметтенуінің өзі де әлеуметтік интеграцияға байланысты. Себебі адамның қалыптасуына қоршаған ортасы үлкен әсерін тигізеді, жанұясының, достарының және ұжымының ықпалы аса зор.

Әлеуметтануға «интеграция» термині математика, биология, физика секілді жаратылыстану ғылымдарынан енген. Интеграцияны жеке дифференциалданған бөліктердің біртұтасқа бірігу жағдайы ретінде, сонымен бірге осы жағдайға апаратын процесс деп те сипаттауға болады. Интеграция кешенді пәнаралық сипатқа ие, философия, әлеуметтану, педагогика, психология, медицина, мәдениеттану сияқты ғылымдарда қарастырылады. Соның ішінде әлеуметтануда әлеуметтік интеграция

ұғымына көңіл бөлінген. Белгілі әлеуметтанушылар Г.Спенсер, Э.Дюркгейм, Т.Парсонс, М.Вебер, қазіргі әлеуметтану өкілдері Ю.Хабермас пен Э.Гидденс әлеуметтік интеграция түсінігін зерттеп, еңбектерінде талқылаған.

Әлеуметтік интеграция (латын тілінен *integration* – қалпына келу, толықтырылу, *integer* – толық) – салыстырмалы түрде тәуелсіз, өзара әлсіз байланыстағы объектілердің (индивидтердің, топтардың, мемлекеттердің) бірлескен, тұтас жүйеге айналу процесі, бұл процесс ортақ мақсаттар, мүдделер негізінде құрамдас бөліктері өзара келісушілігімен және өзара тәуелділігімен ерекшеленеді; әлеуметтік институттар, топтар, билік тармақтары мен басқару арасында оптималды байланыстар құрайтын және қоғаммен ортақ идеология құру процесі. [1, 947 б.]

Әлеуметтік интеграцияның негізі қандай да бір қоғамдық-саяси құрылыстың шегінде адамдардың қоғамдық іс-әрекеті болып табылады.

Қазіргі әлеуметтанулық әдебиеттерде көбінесе интеграция түсінігі бір тұтасқа бірігу жағдайы мен процесі, жүйенің бұған дейін жеке дара бөліктері мен элементтерінің өзара тәуелділігі мен бірін-бірі толықтырушылығы негізінде бірге өмір сүруі, сонымен бірге түрлі әлеуметтік топтардың арасындағы қарым-қатынастарды үйлестіру процесі деп түсіндіріледі.

«Интеграция» түсінігінің мазмұнын әлеуметтануға алғаш рет эволюционизм мектебінің өкілі Г.Спенсер енгізген. Дегенмен оның интеграция ұғымына ұсынған анықтамасы терминнің қазіргі интерпретациясынан біршама өзгеше болып табылады. Ол қоғам дамуын тірі организмдердің дамуымен теңестіре отырып, барлық даму процестерінің екі жағын дифференциацияны және интеграцияны бөліп көрсетіп, интеграцияны индивидтердің топтарға бірігуі, олар өздеріне тән функцияларды орындайды деп тұжырымдаған.

Француз әлеуметтанушысы Э.Дюркгейм қоғамды интеграцияланған біртұтастық деп анықтады. Э.Дюркгейм «әлеуметтік интеграция ... индивидтің қоғамға қатты тәуелділік сезімі, ол өзін шынайы құндылықтарға сәйкес бағалауға, яғни өзін тек біртұтастың бөлшегі ретінде ғана, организмнің мүшесі ретінде қарастыруға үйретеді». Өз кезегінде қоғам да «өзін құрайтын мүшелеріне өзінің құқығы бар заттарға сияқты емес, оларсыз болмайтын және олардың алдында міндеттері бар қызметкерлері сияқты деп қарауға үйренеді.» «Еңбек бөлінісінің шынайы қызметі – екі немесе бірнеше тұлғалар арасында ынтымақтастық сезімін туындату». [2, 58 б.]

Э.Дюркгейм қоғамды интеграцияланған біртұтас деп анықтай отырып, қоғамның екі типін ажыратты: механикалық (көне қоғам) және органикалық (индустриалды қоғам) ынтымақтастығы бар қоғамдар. Органикалық ынтымақтастық – бұл консенсус, дифференциация салдарынан туындайтын немесе онымен түсіндірілетін ұжымның ұйымшылдығы. Дюркгейм ынтымақтастық қоғам тұрақтылығының шарты деп қарастырды, ал әлеуметтік институттардың негізгі функциясы ретінде интеграциялық функцияны атап өтеді. [3, 178 б.]

Т.Парсонстың еңбектерінде индивидтің әлеуметтік жүйеге

интеграциясы процестері кең түрде қарастырылған. Оның көзқарастарына сәйкес индивид басқа адамдармен қарым-қатынас процесі барысында ортақ құндылықтарды өзіне сіңіреді, соның нәтижесінде ортақ нормативтік стандарттарды ұстану оның ынталандырушылық құрылымының бөлшегіне, оның қажеттілігіне айналады.

Т.Парсонс үшін интеграция әлеуметтік жүйенің (социеталды қоғамның) фундаменталды қасиеті немесе функционалды императивы болып табылады, ол қоғам мүшелерінің ынтымақтастығын және бір-біріне, жалпы алғанда жүйеге деген ниеттестігінің қажет деңгейін қамтамасыз етіп отырады.[4,151 б]

М.Вебер интеграция процесін индивидтің өзінің және оның мінез-құлқының бірлігі арқылы қарастырады. Жеке индивид пен оның мінез-құлқы әлеуметтану мен тарихтың «жасушасы», ол өздігінен әрі қарай ыдырауға келмейді деп есептеген.

Осылайша әлеуметтік интеграция түрлі әлеуметтік топтардың, индивидтердің құндылықтары, мақсаттары, мүдделерінің сәйкес келуі мөлшерінің сипаттамасы болып көрсетілді. Индивид біртұтастың элементі ретінде қарастырылып, оның құндылығы біртұтасқа қосқан үлесімен анықталды.

Әлеуметтік интеграция түсінігі қазіргі заманда да өзінің өзектілігін жоғалтпай, көптеген әлеуметтанушылардың еңбектерінде басты зерттеу тақырыбына айналып отыр. Әлеуметтік интеграция түсінігін қазіргі әлеуметтану өкілдері Э.Гидденс пен Ю.Хабермас зерттеген. Ю.Хабермас әлеуметтік теорияның фундаменталды мәселесі «жүйе» және «өмірлік әлем» деген түсініктермен белгіленген екі концептуалды стратегияларды қалай қанағаттанарлықтай қосуға болатынында екендігін пайымдай отырып [5, 149 б], бұл концептуалды стратегияларды «әлеуметтік интеграция» және «интеграция жүйесі» деп атайды. Бұл стратегиялар шегінде әлеуметтік интеграцияның тағы бір факторы – коммуникация анықталады.

Осылайша Ю.Хабермас әлеуметтік интеграцияны құндылықтар мен нормалар арқылы әлеуметтік әлемнің бірлігін қамтамасыз ету деп түсінген.

Ағылшын әлеуметтанушысы Э.Гидденс «интеграция» түсінігін ұйымшылдық немесе консенсус синонимі ретінде емес, өзара әрекеттестік процесі ретінде түсіндірді. Ол «жүйелік интеграция» және «әлеуметтік интеграция» түсініктері арасындағы айырмашылықтарды келтіре отырып, әлеуметтік интеграцияны – әрекет субъектілері арасындағы өзара әрекеттесу деп анықтайды.

Жоғарыда көрсетілген әлеуметтік интеграция терминіне берілген интерпретацияларды тұжырымдай келе, біз келесідей қорытындыға келеміз. Әлеуметтік интеграция қоғам дамуында зор рөл атқара отырып, қоғамның негізі болып табылатын қоғамдық ынтымақтастықты, ұрпақ сабақтастығын, индивидтің әлеуметтік топқа, тапқа, түрлі еңбек ұжымдарына ену мүмкіндігін қамтамасыз ету құралы болып табылады. Сондықтан қазіргі заманғы трансформацияланушы қоғамда әлеуметтік интеграцияны

социумның одан ілгері дамуына ықпал етіп отыратын катализатор ретінде қарастыруға болады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Социология: Энциклопедия/ Сост. А.А. Гришанов, В.Л. Абушенко, Г.М. Евелькин, Г.Н. Соколова, О.В. Терещенко. – Мн.: Книжный Дом, 2003. – 1312 с. – (Мир энциклопедий).
2. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда. Метод социологии / Пер. с фр. и послесловие А.Б. Гофмана. – М.: Наука, 1990. – 575 с.
3. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда: Метод социологии. М., 2000. – 433 с.
4. Парсонс Т. Система координат действия и общая теория систем: культура, личность и место социальных систем // Американская социологическая мысль. М., 1996. – 151с.
5. Хабермас Ю. Теория коммуникативного действия. Бостон, 1987. Т.2. – 149с.

*Дүкенбаева Ж.Т. студентка 3 курса
КазНПУ имени Абая по специальности
5В012300 – Социальная педагогика и самопознание*

*Научный руководитель:
Булшекбаева А.И. Доктор PhD.,
ст.преподаватель КазНПУ имени Абая*

РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ИНКЛЮЗИВНОМ ОБРАЗОВАНИИ

***Түйіндеме.** Қазақстан Республикасының қазіргі білім беру жүйесінде мүгедектігі бар балаларды және арнайы білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытуға көбірек көңіл бөлінеді.*

Соңғы жылдары біздің қоғамның ерекше қажеттілігі бар адамға қатынасы әртүрлі мүмкіндіктері бар, бірақ тең құқықтармен қоғамның лайықты және тең құқылы мүшесі ретінде танылуы күрт өзгерді. Осы мақалада авторлар инклюзивті білім берудегі әлеуметтік педагогтың рөлін қарастырады.

Инклюзивное образование (фр. *inclusif*-включающий в себя, лат. *Include* - заключаю, включаю, вовлекаю) — практика общего образования, основанная на понимании, что инвалиды в современном обществе могут (и должны) быть вовлечены в социум. Данная практика ориентирована на формирование условий доступности

СОДЕРЖАНИЕ

АбайділдаӘ.Е. ЖОҒАРЫ МЕКТЕПТІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӨЛЕУЕТІН ЗЕРТТЕУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	3
Абдримова Ф.А. ОҚУ ҮДЕРІСІНДЕ АҚПАРАТТЫҚ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ПАЙДАЛАНУ	7
Абитова С.И. ЖҰМЫСБАСТЫЛЫҚ ТЕОРИЯЛАРЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ	10
Амантаева Д.Б., Бурханова Д.К., Тауекелова Т.Б. ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ОБЗОР РАЗВИТИЯ ИНДУСТРИИ КРАСОТЫ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ	14
Амантаева Д.Б., Тауекелова Т.Б. БАСҚАРУШЫ МЕНЕДЖЕРДІҢ БЕДЕЛІ ӨЛЕУМЕТТІК ҚҰНДЫЛЫҚ РЕТІНДЕ	20
Антикеева С.К., Кудышева А.А. МОДЕРНИЗАЦИЯ СТАТУСА СОЦИАЛЬНЫХ РАБОТНИКОВ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ	25
Арын Д.А. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҒАЛЫМДАРДЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ АУЫЛДАН ҚАЛАЛАРҒА КӨШПІ ҚОНУ МӘСЕЛЕЛЕРІН ТАЛДАУ	29
Ахметкалиева А. СОЦИОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ ВОСТРЕБОВАННОСТИ НАУКИ В РАЗВИТИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ	35
Ахметова А.И., Мизонова С.Н. СОЦИАЛЬНО-ПРАВСТВЕННОЕ РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ КАК ФАКТОР СОХРАНЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ	41
Байтлеев Д.М. СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО В СИСТЕМЕ СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ	46
Балтабаева З. ЖАСТАРДЫҢ ДІНИ-СЕНІМ ДЕҢГЕЙІН ЗЕРДЕЛЕУ	50
Бахаудунова Д.А., Булшекбаева А.И. РАБОТА СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА С ГИПЕРАКТИВНЫМИ ДЕТЬМИ: ТАКТИКА ПРОФИЛАКТИКИ	55
Бекетай К.Ғ. ҚАЗІРГІ КЕЗДЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ САБАҚТАРДА ҚОЛДАНУ	59
Болат Ж.Б. МАСКҮНЕМ ОТБАСЫНДАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ТҮЛҒАЛЫҚ ДАМУЫНДАҒЫ ӨЛЕУМЕТТІК-ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР	65
Болысбаева А.К. ӨЛЕУМЕТТІК ИНТЕГРАЦИЯ ТҮСІНІГІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	71
Дүкенбаева Ж.Т. РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ИНКЛЮЗИВНОМ ОБРАЗОВАНИИ	74
Елемес С. МАСКУЛИНИЗМ- ӨЛЕУМЕТТІК ҚҰРЫЛЫМ РЕТІНДЕ	78
Есбергенова Г.Б. ДЕВИАНТТЫ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚТЫҢ ӨЛЕУМЕТТІК СЕБЕПТЕРІ	81
Жақыпбек А.А. ҚАЗІРГІ ЗАМАНДАҒЫ ҚАРТТАРҒА	